

Sygn. akt IV U 339/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2020 r.

sprawy A. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę

na skutek odwołania A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 30 stycznia 2019r.

znak : (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawcy A. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 339/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 października 2020 r.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2019r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 stycznia 2019r., odmówił A. P. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu podnosił, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 24 lata 11 miesięcy i 24 dni oraz co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy poinformował, że nie został uwzględniony do stażu w szczególnych warunkach okres zatrudnienia od 13 grudnia 1982r. do 17 września 19998r. w (...) Sp. z o.o. z uwagi na błędne świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wykazane bowiem stanowiska pracy nie są zgodne z podanymi punktami i pozycjami zarządzenia resortowego.

W odwołaniu pełnomocnik A. P. wnosił o uchylenie decyzji i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury.

W odpowiedzi ZUS Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc te same argumenty, co w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, które generalnie sprowadzały się do stwierdzenia, że wnioskodawca nie udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. P. urodził się (...)

W dniu 3 stycznia 2019r. złożył do ZUS wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury.

W dniu 30 stycznia 2019r. organ rentowy wydał decyzję, będącą przedmiotem niniejszego rozpoznania, odmawiającą prawa do emerytury. Organ rentowy na dzień 01.01.1999r. uwzględnił 24 lata 11 miesięcy i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

A. P. 20 czerwca 1975r. ukończył naukę w (...) w D. w zawodzie ślusarz mechanik. Podczas nauki od 17 września 1973r. do 31 sierpnia 1975r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców o powierzchni (...) ha położonym w D..

W dniu 1 września 1975r. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w D. (następnie (...) Sp. z o.o. w D.) na stanowisku ślusarza – stażysty. Po dwutygodniowym okresie próbnym wykonywał obowiązki ślusarza. W okresie od 1 kwietnia 1977r. do 1 lipca 1977r. odbył kurs podstawowy spawania elektrycznego. Od 28 października 1977r. do 13 października 1979r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Bezpośrednio po zakończeniu nie zawiadomił pracodawcy o gotowości do pracy. Pracę podjął ponownie 1 listopada 1979r. na stanowisku ślusarz-spawacz, przy czym faktycznie wykonywał prace spawalnicze. Z dniem 1 listopada 1981r. został przeniesiony na stanowisko tokarza. Od 13 grudnia 1982r. po przeniesieniu ze stanowiska kowal maszynowy pracował jako ustawiacz w linii technologicznej produkcji zębów do bron do dnia 15 marca 1987r. Po tym okresie wykonywał obowiązki ślusarza remontowego na kuźni. Od 1 czerwca 1987r. do 31 stycznia 1988r. pracował jako ustawiacz, od 1 lutego 1988r. do 22 stycznia 1990r. jako ślusarz remontowy, a od 15 stycznia 1991r. do 17 września 1998r. ponownie jako ustawiacz. Wszystkie prace wykonywane na powyższych stanowiskach miały miejsce na kuźni, gdzie panowały trudne, szkodliwe warunki. W okresie od 23 stycznia 1990r. do 14 stycznia 1991r., przebywając na urlopie bezpłatnym w macierzystym zakładzie pracy, od 24 stycznia 1990r. do 30 czerwca 1990r. pracował na budowie eksportowej w (...) jako operator pras, zaś od 30 sierpnia 1990r. do 31 grudnia 1990r. na W. jako tokarz. Od 1 lipca 1990r. do 29 sierpnia 1990r., od 1 do 14 stycznia 1991r. oraz od 6 do 31 lipca 1998r. przebywał na urlopie bezpłatnym. W dniu 17 września 1998r. uległ wypadkowi w pracy. Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 15 marca 1999r.

Wnioskodawca w okresach od 1 listopada 1979r. do 31 października 1981r., od 4 listopada 1981r. do 12 grudnia 1982r., od 13 grudnia 1982r. do 22 stycznia 1990r., od 15 stycznia 1991r. do 5 lipca 1998r. oraz od 1 sierpnia 1998r. do 17 września 1998r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Łączny wymiar stażu w szczególnych warunkach wynosi 17 lat 3 miesiące i 5 dni.

Wnioskodawca na dzień 31 grudnia 1998r. nie posiada 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

(dowód: zeznania wnioskodawcy A. P. k. 31, 41-42, 66-67, zeznania świadków J. P. k. 31-32, T. P. k. 32, opinia biegłego z zakresu BHP k. 48-49, opinia uzupełniająca k. 73-75, dokumentacja w aktach niniejszej sprawy, dokumentacja osobowa z F. D., dokumentacja w aktach ZUS)

Sąd, zgodnie z regułą zawartą w art. 233 § 1 k.p.c. dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która przełożyła się na ostateczny wynik niniejszego postępowania.

Nie budzą wątpliwości zeznania wnioskodawcy A. P., co do charakteru wykonywanych przez niego w spornych okresach czynności. Zostały one złożone w jasny i konsekwentny sposób i w powiązaniu z innymi dowodami, na których Sąd oparł się czyniąc ustalenia faktyczne w sprawie nie sposób odmówić im waloru wiarygodności. Sąd jedynie

nie dał wiary, jakoby już od 1976r. wykonywał prace spawalnicze, bowiem nie znajduje to odzwierciedlenia w Książce spawacza nr (...), jak też w dokumentacji osobowej wnioskodawcy.

Nie budzą wątpliwości dowody z zeznań świadków w zakresie potwierdzenia okoliczności zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. w D., bowiem są to osoby, które pracowały z wnioskodawcą, a zatem mają wiedzę o tym, jakiego charakteru czynności wnioskodawca rzeczywiście wykonywał, na jakie czynniki był narażony.

Sąd dał wiarę zebranych w sprawie dokumentom, albowiem nie budzą wątpliwości co do swej treści. Dokumentacja pracownicza w korelacji z osobowymi źródłami dowodu dotycząca przebiegu zatrudnienia wnioskodawcy w spornych okresach w pełni dają podstawę do ustalenia charakteru zajmowanego przez niego stanowiska pracy, jak i prac przez niego wykonywanych.

Sąd w całości podziela ustalenia biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, bowiem są oparte na wiedzy specjalistycznej, zawierają wszystkie aspekty, o których uwzględnienie wnosił Sąd, są wyczerpujące, logiczne i spójne, a wnioski w nich zawarte prawidłowo uzasadnione, a zatem brak jest podstaw, aby je podważyć. Merytoryczna analiza poczynionych przez biegłego wniosków pozwala na przyznanie opiniiom waloru wiarygodności.

Przedmiotem sporu jest ustalenie, czy A. P. przed 1 stycznia 1999 r. legitymuje się 25 latami okresów składkowych i nieskładkowych oraz czy wykonywał pracę w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat, a tym samym czy spełnia warunki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd zważył, co następuje:

Ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 53 j.t.) w obejmującym przepisy przejściowe rozdziale 2 działu X zawiera szczególną regulację przejściową dotyczącą niektórych ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przed dniem 1 stycznia 1999 r. Mianowicie w powołanym wyżej art. 184 zostało przewidziane prawo do wcześniejszej emerytury dla zamkniętego katalogu ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy do końca 1998 r. spełnili ustawowo określone wymogi stażowe. Zróżnicowanie warunków przechodzenia na emeryturę ubezpieczonych, o których mowa w powoływanym przepisie ustawy w stosunku do innych ubezpieczonych dokonane zatem zostało nie tylko według kryterium urodzenia, ale także według dodatkowego kryterium posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego stażu "zawodowego" i ubezpieczeniowego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2007 r. II UZP 14/06 OSNP 2007/13 – 14/199).

Art. 184 dotyczy więc tylko tych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy w dniu wejścia ustawy w życie tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W niniejszej sprawie, z delegacji z art. 32 ustawy, bezsprzecznie zastosowanie znajdą również przepisy wydanego przez Radę Ministrów w dniu 7 lutego 1983 r. rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43). Stosownie do jego § 4 ust. 1 mężczyzna, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie ZUS ustalił dla Z. S. na dzień 1 stycznia 1999 r. ogólny staż pracy w wymiarze 24 lata 11 miesięcy i 24 dni. Zaistniały spór dotyczył uwzględnienia do ogólnego stażu pracy okresu pomiędzy zakończeniem służby wojskowej a podjęciem zatrudnienia, tj. od 14 października do 1 listopada 1979r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 19 września 2018r., sygn. akt III AUa 445/18 stwierdził, że jeżeli fakt pozostawania w zatrudnieniu i zgłoszenia gotowości do podjęcia pracy po zakończeniu służby wojskowej został udowodniony, okres tego zatrudnienia od dnia zgłoszenia gotowości do podjęcia pracy po opuszczeniu jednostki wojskowej do dnia faktycznego podjęcia pracy u dotychczasowego pracodawcy jest okresem składkowym - nawet w przypadku, gdy pracodawca nie wypłacił pracownikowi wynagrodzenia za ten okres i nie zgłosił pracownika do ubezpieczenia.

Wnioskodawca nie udowodnił, że zgłosił pracodawcy gotowość do podjęcia pracy już 15 października 1979r. W aktach osobowych jest jedynie karta obiegu zmiany z daty 30 października 1979r. Nie można zatem zaliczyć powyższego okresu jako okresu składkowego w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Uwzględniając powyższe wnioskodawca nie legitymuje się wymaganymi ustawą 25 latami okresów składkowych i nieskładkowych.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w postaci zeznań świadków, zeznań wnioskodawcy, opinii biegłego specjalisty z zakresu BHP, jak też z dokumentów z okresu zatrudnienia wnioskodawcy, pozwoliło natomiast na ustalenie, że na dzień 1 stycznia 1999r. wnioskodawca wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach przypadających na okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w D. w następujących okresach: od 1 listopada 1979r. do 31 października 1981r. jako spawacz, od 4 listopada 1981r. do 12 grudnia 1982r. jako kowal maszynowy, od 13 grudnia 1982r. do 22 stycznia 1990r., od 15 stycznia 1991r. do 5 lipca 1998r. oraz od 1 sierpnia 1998r. do 17 września 1998r. jako ustawiacz. Wykonywał on wówczas prace w szczególnych warunkach określone w wykazie A stanowiącym załącznik do powoływanego wcześniej rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. dziale XIV poz. 12 – Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym (stanowisko spawacza), dziale III poz. 14 – Obsługa pieców grzewczych, młotów, pras, kuźniarek, walcarek obręczy i kół, walcarek gwintów i wiertel, ręczna obróbka na gorąco oraz regeneracja oprzyrządowania kuźniczego (stanowisko kowala maszynowego) oraz w dziale XIV poz. 25 – Bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (na stanowisku ustawiacza).

Wobec niespełnienia wszystkich wymaganych przesłanek, a mianowicie braku udowodnienia 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, Sąd Okręgowy stosownie do art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 98 k.p.c., art. 108 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018r. poz. 265).